

20 pCt., men det betyder ikke en Nedsæring af den Bevilling, som er gældende i Øjeblikket, idet denne blev nedsat ved den midlertidige Ændring af Husdyrloven til 40 000 Kr., og selv om man gaar ned med 20 pCt. i Forhold til i Fjor Sommer, kommer man ikke under det Beløb, som er bevilget i Øjeblikket.

Jeg mener, at Forslaget er fuldt forsvareligt overfor Landbruget og det Formaal, man ønsker at opnaa, og det vil dog betyde en Besparelse for Statskassen paa ca. 400 000 Kr. Lovforslaget er selvfølgelig ikke fra min Side tænkt som noget Ultimatum. Jeg er villig til at gaa ind i en Forhandling med Folketingets Partier om Ændringer paa enkelte Punkter i Forslaget, ogsaa hvis man fra anden Side skulde mene, at man bør gaa helt bort fra den nuværende Ordning og over til ganske andre Regler. Der har været fremsat Ønsker i saa Henseende fra forskellige Sider; der har været fremsat Forslag om, at man skulde gaa over til de samme Regler, som gælder for Statens Tilskud til Planteavlens Fremme; der ydes et bestemt Beløb til Planteavlens Fremme, og dette fordeles saa af Landbrugsministeriet og Landbrugets Organisationer. Til Husdyravlens Fremme derimod gives der et bestemt Beløb, som er vedtaget paa særlig Lov og gives til de i Loven nævnte Formaal. Jeg for mit Vedkommende er ikke utilbøjelig til at mene, at den Ordning, som gælder for Planteavlens Fremme, vil være mere velegnet og bedre vil kunne svare til Tidens Krav til enhver Tid; thi man kan da lettere ændre Bevillingerne, efterhaanden som de forskellige Krav melder sig, end man kan, naar Anvendelsen er fastsat i Loven, som det altid er noget vanskeligt at faa ændret. Hvis Folketinget og Udvalget ønsker, at man skal forhandle paa et lignende Grundlag som det for Planteavlens Fremme, er jeg derfor ogsaa villig til det, idet jeg tror, at man kan opnaa en langt bedre Ordning for Landbruget for et betydelig mindre Beløb end det tidligere bevilgede.

Jeg skal med disse Ord anbefale Lovforslaget til en hurtig og velvillig Behandling i det høje Folketing.

Undervisningsministeren (*Nina Bang*):

Jeg har den Ære for det høje Folketing at fremsætte *Forslag til Lov om Afvikling af Statstilskuddet til visse private Underskoler*. I Lovforslagets § 1 hedder det, at til saadanne private Underskoler, hvis Forberedelse af Eleverne sigter paa en Eksamen, idet Underskolen enten er knyttet

til en privat Eksamensskole eller forbereder til Optagelse i en Eksamensskole, ydes der fremtidig ikke Statstilskud. Forslaget er et Bidrag til at gennemføre Besparelser, saaledes som det er blevet krævet af Folketinget. Undervisningsministeriets Budget har særlig været fremstillet som et Budget, der burde kunne beskæres; det er baade sket i Udtalelser af det ærede Medlem Hr. N. Neergaard her i Folketinget og ogsaa ved Udtalelser af Venstremænd ude paa Møder — jeg nævner saaledes det ærede Medlem Hr. Brorsen —, og det maa da sikkert kunne forudsættes, at dette Parti vil se paa Lovforslaget med Sympati, saa meget mere som netop Venstre gennem sine Medlemmer i den store Skolekommission har udtalt sig meget kategorisk imod Støtte til Eksamensskolernes Underskoler, og ved Lovene af 20. Marts 1918 og 4. Oktober 1919 har Staten, under den radikale Regering netop handlet ud fra denne Opfattelse, som ogsaa fuldstændig deles af mit Parti, og til hvilken Venstre ogsaa sluttede sig, idet Staten, da den ved disse Love overtog en Række private højere Skoler i og udenfor Storkøbenhavn, bestemte afskar alle Underskoler fra Statstilskud.

Naar der trods dette dog er Regler for Tilskud til Underskoler, maa disse Regler rumme en Vilkaarlighed, og ser man dem efter, viser det sig, at der kun ydes Statstilskud til private Underskoler i København og til Underskolerne ved de private Mellem- og Realskoler i Provinsen, medens der til alle andre Underskoler ikke ydes noget Statstilskud. Det forekommer Ministeriet, at der ikke er nogen reel Begrundelse for en Begunstigelse af netop disse Underskoler, og Ministeriet maa saa meget mere ønske den Begunstigelse for de private Mellem- og Realskoler afskaffet, som den giver Anledning til, at visse Skoler ved at udvide deres Underskoler i Virkeligheden tilegner sig en større Andel i de til den højere Skole bevilgede Midler og derved skader de Skoler, for hvem Bevillingen er bestemt, de Skoler, der giver højere Undervisning.

Imidlertid er det ikke Ministeriets Opfattelse, at der skal finde en øjeblikkelig Ophævelse af disse Statstilskud Sted; derfor kaldes Loven ogsaa Lov om Afvikling af Statstilskuddet, og i § 2 er der foreslaaet, at det afvikles i Løbet af 5 Aar. Da en Undersøgelse af de statsunderstøttede Underskoler har vist, at der her i særlig Grad undervises af ældre Lærere og Lærerinder, og da Ministeriet ikke ønsker at sætte